

ИТАЛИАНСКИЯТ ДИЗАЙН НА СЕДЕМДЕСЕТТЕ ГОДИНИ. ПОСТМОДЕРНИЗМЪТ В ИТАЛИЯ И САЩ

- Италианският дизайн на седемдесетте години
- Групата "Алхимия" в Италия
- Зараждане на постмодерна в САЩ
- Групата "Мемфис"

1. ИТАЛИАНСКИЯТ ДИЗАЙН НА СЕДЕМДЕСЕТТЕ ГОДИНИ

Той се разделя на три дяла.

Течението, наречено конформистко, е Върно на традицията на рационалния модернизъм. Негови представители са Буко Маджистрети, Марко Дзанусо и Рихард Запер.

Тенденцията, наречена реформистка, макар и инспирирана от радикалния дизайн, приема да се съгласи с ограниченията, присъщи на технологията и пазара. Става дума за авангардни мебели, но всички реализуеми и комерсиализирани. Джо Коломбо, Еторе Сотаси и Гае Ауленти са представителите на тази школа.

Протестиращите дизайнери обвиняват своите колеги реформисти, че са предали своите принципи. В редовете на тези протестиращи са Гаетано Пеше, групите Суперстудио, Аркидзуум, Групо Струм и 9999, които експериментират с новите концепции и предлагат един различен, алтернативен и утопичен подход за дизайна.

Радикалните дизайнери поддържат, че творчеството е ограничено от доминиращите ценности – културни, социални, морални, религиозни и естетически. Те предвещават извъннето на едно общество, което ще позволява по-голяма свобода на израза на безкрайно експериментация индивидуален талант. "Цялата култура е репресивна и поражда функционалното разделяне на производител и потребител на културата – пише Андреа Бранци. – Ако всички хора са равни, разграничението между потребител и творец е неправилно, базирано върху социалното деление на труда. Според нас културната атрофия е много сериозна форма на алигация, предизвикана от производството и

консумацията на творчеството като изява на една спонтанна комуникация."

Според радикалната теория натрупаното свободно време позволява на индивидите да изследват най-сетне своя творчески потенциал, който в крайна сметка ще унищожи изцяло културата. Накратко, масовото производство трябва да се замести с творчество на масите. Аспирацията към едно общество без класи и без култура, направено за масите, а не само за елитата: това е фундаментът на радикалния дизайн. Такова виждане за спонтанното творчество е гори по-утопично от това на модернистите, които смятат, че индустриализацията е призвана да олекоти човешкото съществуване. За радикалите обществото на потребление то не е лек за политическите и социалните проблеми.

Средата на десетилетието е типична с разрастването на малки дизайнърски фирми, както и на фирми – производителки на мебели. В едно време, когато Италия се оказва заплашена от икономическата рецесия и инфляцията, тези предприятия с много гъвкаво функциониране допринасят за поддържането на доброто качество на италианските мебели.

2. ГРУПАТА "АЛХИМИЯ" В ИТАЛИЯ

Радикалният дизайн в Италия се заражда във Флоренция, центърът на Ренесанса. През 1963 г. студенти от архитектурния факултет в университета във Флоренция възстановат срещу остарелите образователни меморандуми, като техният протест обхваща и други градове – Милано, Торино и Рим. Това е време,